

Arcok

Nagy Lilla

Pécsi Tudományegyetem, Művészeti Kar

Festőművész szak, 4. évfolyam

Témavezető: Nemes Csaba, adjunktus

A munkám egy festményből, és egy hozzá tartozó animációból áll. Az animált képi folyamat záró képe a festmény.

A videó kiinduló képe organikus növekedést ábrázol, szürkés-fehér festékekkel és behelyezett újságpapír kivágásokkal. Ezt a képet kezdtem el fokozatosan fehérrel befedni, és a folyamatot fotózni. Az elemek fokozatosan tűnnek el. Utoljára egy Krisztus sziluett marad, ami lefolyik a képről. A képsorhoz kapcsolódva beépül néhány szó is, ami plusz elemként kihangsúlyozza a festés közbeni gondolatmenetet. Ezeket a szavakat, gondolatokat elhagyva a képsíkot beteríti egy fekete növekvő minta. A folyamat során a felülírás kifehéredése és befeketedése váltakozik, de közben keresek egy képet, ami mindig újra felbukkan, és folyamatosan változik. Ez egyfajta gyakorlat a folyamatos megjelenés és eltűnés felfogására. A képeket nem szerettem volna stabilizálni, épp ellenkezőleg; a lényeg egy mozgásban lévő képfolyam láttatása. Ezt teszi lehetővé az animálás. Először teljesen felülíródik a kép, csak az alsó réteg minimális kidomborodása látszik. Bár a kezdeti állapotok eltűntek, de a videóból lehet tudni, hogy a végkép belőlük alakult ki.

A felületen élénk színes foltok haladnak át, és nyomhagyás nélkül mennek is tovább. Ezek amolyan futó előjelek. A sötét felületen kis magszerű foltok jelennek meg, majd a növényi növekedéshez hasonlóan alakulnak, mint a nyüzsgő csírák. Sokszínűek, és ovális formába gyülekeznek. A nyersebb és kevertebb színek, a síkszerűbb és plasztikusabb formák váltakoznak. Szerettem volna, mint egy evolúció kezdetét, élőlények kialakulását, gyarapodását, sokasodását megjeleníteni. Közben kirajzolódik egy nagyon egyszerű arc, vagy maszk, de már el is tűnik. Ez felfogható bizonytalanságnak, és játéknak is, vagy mindkettőnek egyszerre. A színgumók zsúfolódnak még egy darabig, majd a kissé zavarodott, kiforratlan kép inkább újfent felülíródik. Megint következik a fehéres-szürkés elfedés, keresztirányú foltok váltakozásával. Az egymásra épülő ellentétes nyomok sorozata teljesen behálózza a fejet, ami így elszürkül. Az ovális fejszerű forma marad, s a szája helyére szöveg kerül, mintha mondaná azt. A kifejezés kétértelmű; először inkább a következő olvasható ki: „megörültem, hogy megörültem”, de tulajdonképpen a következőt is érthetjük alatta: „megörültem, hogy megörültem”. A szavak sötét szájüreggé alakulnak, a szemüreg és az orrüreg sötét lyukai is megjelennek, így kirajzolódik egy koponya, vagy koponya

maszk. Néhány grimaszt vág, aztán több keresztirányú eltörléssel ő is elmosódik a szürkeség állapotába kerülve. Ebből próbál előtűnni egy halvány, színebb arc, de az eltörlő, szétkenő folyamat ezt is visszaszürkíti. A fent leírt néhány váltás igen rövid idő alatt következik be, csupán pár másodperces periódusokról van szó. Nem egy hosszabb, eltervezett képépülést látunk, hanem a megjelenés kapkodó, bizonytalan próbálkozásait.

Ezt váltja, erre kerül egy növényi elágazó minta. A festett képbe papírokat applikáltam, amik fekete, továbbá erős, élénk színű, egymásból kipattanó ágakként adnak egy mintát. Az ágak az olajfestéktől átitatódva részben a háttérbe simulnak, de a látvány nem nyugszik le, mert további applikált elemek kerülnek bele. Az ágakból húsdarabok, és játék babafejek rügyeznek ki, amiket festett rügyek egészítenek ki. Egy másodpercre levelekként papírdarabok jelennek meg, rajtuk a „félek” szóval. A növekedés közben erős gátló gondolatként villannak fel, majd eltűnnek. Az organikus növekedés tovább folytatódik, vékony sárga szálak nőnek be az ovális felületet, az ágakból és a rügyekből kiindulva, keresve a kapcsolódást, összekötve a kép megannyi elemét.

Eközben újfent kialakul egy fej, a sárga szálakból fátyolszerű arcbőr keletkezik. A szemhéjak becsukódnak, majd feltépődnek, s a két szemüregben elválasztva pillanatnyi szó villan fel: lát-lak. Ez utal a látásra, és a látás helyére is. A szem feletti és alatti felületeket visszabontottam, majd a bontások fehér fedésben folytatódva a szemekből kiáradó sávokat képeztek. A sávokon „élek” feliratok futnak be a képbe, majd visszahúzódnak. Az arc további részei tűnnek el, visszabontás által. A szemekből fekete indák nőnek ki, a fehér sávokba futva hálózják be a maszkot. Végül izzó rózsaszínben kapcsolódnak össze, ezzel zárul a képfolyamat.

A videóban folyamatosan váltakoznak, egymásból alakulnak át a növényi és az emberi jellegű formák; a fekete, a fehér, és a színek takarása, és meghagyása, építése, és visszabontása. Az építő és romboló, vagy visszatartó elemek dinamikusan váltják egymást. A képi mozgás ritmusa is váltakozik. Egyes elemek csak átfutnak a képmezőn, vagy pillanatokra feltűnnek, egyeseknél a mozgás lelassul. Bizonyos szövegek értelmezéséhez a videó leáll, és vannak szavak, amelyeknek elég csak felvillanni. Az

animáció egyfajta arckeresés, arcfelződés folyamatát mutatja, a festményen ennek a nyoma látszik, továbbá ennek egy állomása.

Analógia látszódik a növényi-, és emberi formák között. Az animációban próbáltam kapcsolatot találni a fizikailag felépülő és mozgásban lévő dolgok, és a gondolatilag vagy érzelmileg felépülő és mozgásban lévő dolgok között. Megkísértem nem a kívülről látottat, hanem a belülről felidézhetőt ábrázolni. Próbáltam egyfajta evolúciónak a fázisait láttatni.

A videót megnézve el lehet képzelni, milyen előzmények lehettek, és akármeddig tovább lehet gondolni a folytatást.

Kérdés lehet, hogy milyen arcot látunk, vagy esetleg álarcot? Ugyanaz a dolog tér vissza sorozatosan, vagy mindig egy kicsit más jelenik meg?

Szerettem volna a variációk ezerféleségéből néha egy, néha több utat kiemelni. Érdekelt, hogy milyen lehetőséget ad a festmény animálása, hogyan bővíthető ki egy kép ezáltal. A kézi alkotás, ennek fotózása, és a számítógépen való összeszerkesztés hogyan működhet egy munkában. Ezek használatával megjeleníthető az időszerűség, a mozgás, az esetlegesség, az ebből adódó bizonytalanság.

Az animáció nem egy bizonyos beállított fénynél készült, a fotózás közben a fényviszonyok változtak. Időnként ezt próbáltam kompenzálni, hogy hasonló fényű fotók jöjjenek létre, olykor viszont hagytam, hogy látszódjon például, hogy beesteledett. Ezáltal a képen belül is este lett. A fények változása befolyásolta a munkát, számomra megerősítette az időszerűséget.